

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

§. I. De Materia Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

ad salutem, sed etiam positivum Divinum, latum nuper citatis verbis Christi: *Euntes docete omnes gentes, baptizantes, &c.* Hoc autem præceptum obligat omnes, etiam Infideles, ad recipiendum Baptismum; cum primum commode possunt, saltem ad non diu differentem. Relate ad Infantes rationis usu carentes, hoc Præceptum urget Parentes, aut Tutores, quatenus illos obligat ad procurandum infantibus, qui sub ipsorum cura sunt, Baptismum: unde ad id tenentur non solum ex charitate, & pietate, sed etiam ex præcepto Baptismi: quare peccant, si per longum tempus absque causa differant, ex Sot. per duodecim dies: ex Ledesm. per quindecim. Tanta est hæc obligatio, ut licite possit homo adultus objicere se periculo mortis ad Baptismum suscipiendum, non tamen tenetur tale periculum subire, cum possit aliter salutem æternam obtinere, nempe per Contritionem, aut Charitatem perfectam: Croix n. 286. Addunt aliqui, non solum licitum, sed etiam præceptum esse, ut, qui aliter nequeat baptizari, petat se projici in mare, ut baptizetur, si advertat, se non posse actum Contritionis, aut perfectæ Charitatis elicere, quia tenetur anteferre vitam animæ vitæ corporali, & mors prævisa esset præter illius intentionem. Alii tamen contradicunt, quia videtur esse directæ occisio sui, quæ nunquam est licita.

CAPUT II.

De Materia, & Forma Baptismi.

CUM seorsim de materia, seorsim de forma agendum nobis sit, ut claritati semper consulamus; idcirco fit

§. I.

De Materia Baptismi.

MAteria Baptismi alia est remota, alia proxima. Materia remota est aqua naturalis, seu elementaris apta ad abluendum, ut definitum est in Concil. Later. relato in cap. *Firmiter*, de *summa Trinit.* & in Flor. de *Decr. Arm.* & in Trid. *sess. 7. can. 2. de Bapt.* & col.

& colligitur aperte ex illis verbis. Joan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, &c.* Ratio hujus institutionis videtur esse, quia aqua est aptissima ad significandam animæ munditiem, & ex alia parte est omnibus pervia, ut hoc Sacramentum omnibus necessarium facile ministrari posset. Hinc apta materia Baptismi est aqua putei, maris, paludis, pluviae, &c. Item resoluta ex grandine, nive, glacie, licet accidentaliter immutata sit quoad colorem, saporem, aut odorem, ut aqua sulphurea, aut alteri corpori ita modice immixta, ut usum communem, & æstimationem aquæ non amiserit. Inepta vero est saliva, lacrymæ, sudor, cerevisia: item aqua sic permixta alteri corpori ut non sit amplius apta ad abluionem, nec vocetur communiter aqua, ut lutum, brodium, vinum lymphatum, jusculum, lixivium: item aquæ artificiales ex rosis, herbis, succisque expressæ: demum, nix, grando, aut glacies non resoluta. Quia tamen dubium est de pluribus ex dictis, an sint apta materia baptismi, ut de tenui cerevisia, de aqua rosacea, & aliis; hinc solum in necessitate licet illis uti; quamvis deinde repetendus sit sub conditione baptismus, extra necessitatem semper erit grave peccatum in dictis materiis dubiis baptismum conferre ex dictis disp. 1. q. 2. cap. 3. Idem dicendum de aqua extracta ex brodio carniū, vel piscium, vel ex luto, de collecta ex vaporibus ex olla emergentibus, & testaceo tegumento adhærentibus, necnon de aqua, quæ hyemali tempore ex parietibus, & lapidibus fluit, cum sint materiæ dubiæ: Porro humor fluens ex vite, & arbore non est aqua, sed succus.

Quæ hætenus dicta sunt de materia Baptismi, intelligenda sunt de materia valida, quatenus ad validitatem Baptismi sufficit aqua naturalis, seu elementaris apta ad abluendum: at hæc non sufficit ad materiam licitam, hoc est, qua licite uti possit Minister saltem in baptismo solemnī; requiritur enim, & quidem probabilius sub gravi, ex *Clement. un. Bapt.* ut sit consecrata. Dixi, *Saltem in Baptismo solemnī*; nam in privato libere omitti posse aquam benedictam, docent Pasq. Quintan. Gob. tr. 2. n. 41. apud Croix n. 263.

Materia proxima est ablutio corporis baptizandi facta à Ministro, quæ habetur per contactum, quo aqua per actionem Ministri successive tangit corpus baptizandi, sive talis ablutio fiat per aspersionem, sive per infusionem, sive per immersionem unicam, vel trinam: quolibet enim

ex

ex his modis valide confertur baptismus: ut autem licite etiam conferatur, servanda est consuetudo propria cujuscunque Ecclesiæ: si tamen contra consuetudinem Diocesanam baptismus fiat per immersionem loco affusionis aquæ, Scot. Val. Dicast. Gob. probabiliter dicunt, esse veniale, quia hic ritus non videtur graviter præcipi, nec videtur esse notabilis mutatio. Ex præcepto etiam abluendum est caput baptizandi. Dixi ex præcepto; nam hoc non esse de necessitate Sacramenti, & ad ejus valorem certo sufficere abluionem cujuscunque partis principalis corporis, ut pectoris, scapularum, &c. docent Suar. Tann. Averf. Merat. & alii communissime contra Platel, & alios putantes, non esse certo validum baptismum, si alia pars corporis, quam caput abluatur: v. Croix n. 267.

Ex dictis inferens sequentia: Primo, Si aliquis immergat se in aqua, & alius proferat formam, non valet baptismus, quia non verificatur ablutio facta à Ministro; & idem dicendum, si unus abluit, & alter profert formam; econtra vero, si aliquem ipsemet adducam, & teneam sub stillicidio proferens formam, validus est baptismus, quia verificatur ablutio facta à Ministro proferente formam. Secundo, Si quis infantem alioquin moriturum sine baptismo projiceret in puteum proferens formam, valeret baptismus, quia esset vera immersio conjuncta cum forma. An id liceat, vide, quæ diximus in fine cap. præced. Hic addo Suar. Vasq. Rending. Gob. docere, quod liceat, si mors non multum acceleretur; & Diana, etiam si acceleratio futura esset magna: negant tamen, id esse licitum, Averf. Gorm. Laym. Dicast. Busemb. quia illa projectio esset directa occisio infantis: v. Croix, n. 264. Tertio, Quamvis plures Doctores non infimæ notæ censeant, etiam unam, aut alteram minimam guttam aquæ sufficientem esse ad Baptismum, dummodo motu successivo corpus baptizati tangat, putantes, esse veram abluionem, probabilius tamen oppositum docent Tol. Bonac. Laym. Con. & Pal. p. 3. n. 6. Idem sentiendum est de abluione facta in minima parte corporis, e. g. tantum in digito, non esse scilicet sufficientem ad baptismum, quia non videtur recte dici simpliciter lotus, qui lotus est tantum in digito. Quia tamen probabile est, abluionem, sive in minima quantitate aquæ, sive in minima parte corporis factam, sufficientem esse ad baptismum, solum in neces-

sita-

fitate licitum erit his modis baptizare, quando scilicet non possit alio modo tutiori baptismus conferri, & periculum sit, ne homo moriatur sine baptismo. Quarto, si perfundatur aqua homo vestibus, corio, vel utre connectus, quin aqua tangat immediate corpus, non valet baptismus, quia non homo, sed vestes, aut indumentum abluatur: Bonac. Laym. Pal. loc. cit. idem sentit ex communi Bonac. de abluto tantum in capillis, & de infante recenter nato, & adhuc pelle secundina circumdato, qui abluatur tantum in pelle secundina, quia nec capilli, nec pellis secundina est pars corporis. Sed probabiliter, ut sentit Castrop, n. 7. & 8., oppositum docent Vasq. Tol. Val. Con. & Laym. unde solum in necessitate, ut nuper dictum est, licitum erit sic baptismum conferre.

§. II.

De Forma Baptismi.

FORMA Baptismi, qua Ecclesia Latina utitur, hæc est: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, & manifeste colligitur ex illo Matth. cap. ult. Docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.* Ita omnes Doctores. Ex quo manifeste sequitur, quatuor necessario exprimenda esse in forma baptismi: Primo personam baptizantem: Secundo baptizatum, Tertio actionem baptizandi: Quarto Unitatem, & Trinitatem Divinarum, Personarum.

Circa primum, quamvis necessario exprimenda sit persona baptizans, non tamen est necessaria formalis expressio, sed sufficit implicita, ut manifeste probat usus Græcorum recte, ut omnes Catholici docent, baptizantium, sub ea forma, *Baptizetur, vel, ut ait Croix, Baptizatur servus Christi in nomine Patris, &c.* Hinc valet certo baptismus, si in forma Ecclesiæ latinæ omitatur pronomen *Ego*, dicendo *Baptizo te, &c.* quia in verbo, *Baptizo* satis significatur pronomen *Ego*; imò dicti pronominis omissio non videtur venialem culpam excedere, secluso contemptu: Pal. Sot. Vasq. Com.; quod intelligendum etiam est de omissione particulæ *in, & amen.* An autem valeat baptismus collatus sub hac forma, *Baptizat te Deus, vel Christus; vel Baptizeris à Deo,*